

Ministerul Educației, Culturii și Cercetării al Republicii Moldova
Universitatea de Stat „Alecu Russo” din Bălți
Biblioteca Științifică

BAZELE CULTURII INFORMAȚIEI

Curs universitar Tema 4

Comunicarea informației, etica utilizării informației, metode de evitare a plagiatului și a dreptului de autor, folosirea unui soft de detectare a plagiatului.

Procesul de citare și prezentare a referințelor. Softuri personale de gestiune a referințelor bibliografice: EndNote, Mendeley, Zotero (adăugarea, organizarea, citarea referințelor)

PRECONDIȚII

- Posedarea la nivel teoretic și aplicativ a cunoștințelor și deprinderilor de orientare în fluxul informațional (tradițional/electronic);
- Cunoștințe minimale despre dreptul de a folosi informația din surse bibliografice;
- Videoproiector, calculator, conexiune la Internet, tablă.

COMPETENȚE

- Stăpânirea unor tehnici de muncă intelectuală;
- Formarea deprinderilor legate de accesul la informații: (selectare/ utilizare/evaluare a surselor de informare și documentare);
- Evitarea plagiatului;
- Însușirea regulilor de întocmire a referințelor bibliografice pentru lucrări științifice;
- Asimilarea elementelor obligatorii ale referințelor bibliografice; (stiluri/metode, standard de citare);
- Gestionarea eficientă a citărilor prin aplicarea unui software specializat pentru managementul referințelor bibliografice (EndNote, Mendeley, Zotero).

ABILITĂȚI

- Abilitatea de a localiza și accesa informația (mănuirea unor tehnici de căutare a informației)
- Compararea/evaluarea/ informației obținute din diverse surse;
- Organizarea, aplicarea, comunicarea informației;
- Evitarea plagiatului (copy-right, folosirea unui soft de detectare a plagiatului);
- Elaborarea listelor bibliografice pentru teze de an, licență, master;
- Folosirea softurilor personale de gestiune a referințelor bibliografice.

METODE

- Informare teoretică, prezentare, demonstrație, lucru în echipă, activitate practică;
- Metoda cognitiv-afirmativă (MCAI);
- Metoda învățării active în grup (MIAG);

Grup țintă: studenții anului I, studii cu frecvență la zi/ frecvență redusă, elevii Liceului Teoretic Republican „Ion Creangă”;

Evaluare

Evaluarea inițială, formativă (sarcini practice, exerciții individuale și în grup)

Evaluare sumativă: test

Durață: 4 ore

CONȚINUT

- Cercetare științifică;
- Documentare bibliografică;
- Comunicarea informației;
- Etica utilizării informației;
- Metode de evitare a plagiatului, dreptul de autor;
- Reguli de întocmire a referințelor bibliografice pentru lucrări științifice;
- Stiluri/metode de citare;
- Instrumente software de gestiune a referințelor bibliografice (EndNote, Mendeley, Zotero).

CUVINTE CHEIE

- Informare, căutarea informației, resurse informaționale;
- cercetare științifică, documentare bibliografică, lucrare științifică;
- etica informațională, plagiat;
- referințe bibliografice, surse de informare, citat, citare, stiluri de citare;
- Importarea unui stil de citare;
- Corectitudinea citărilor;
- softuri personale de gestiune a referințelor bibliografice.

CERCETAREA

Activitatea de informare a unui cercetător presupune în, primul rând, cunoașterea literaturii editate de alți cercetători într-un domeniu sau altul, în vederea utilizării (*sursă de inspirație*) lor pentru cercetările/descoperirile ulterioare.

Cercetarea – proces sistematic de colectare și analiză a informației (rezultatelor) pentru îmbunătățirea înțelegerii noastre asupra unui aspect. Cercetătorul este beneficiarul unui sistem de informații, care conține și înmagazinează în continuare informații, pe care le organizează și le procesează astfel, încât să le poată găsi atunci când sunt necesare.

O condiție de bază a cercetării și documentării în domeniu este cunoașterea profundă a limbajului științific, metodelor și metodologiei de cercetare, cunoașterea logicii dezvoltării domeniului, analiza critică a realizărilor din domeniu.

- Informația trebuie **accesată** rațional și eficient
- Informația trebuie **evaluată** critic și competent
- Informația trebuie **utilizată** în mod corect și creativ.

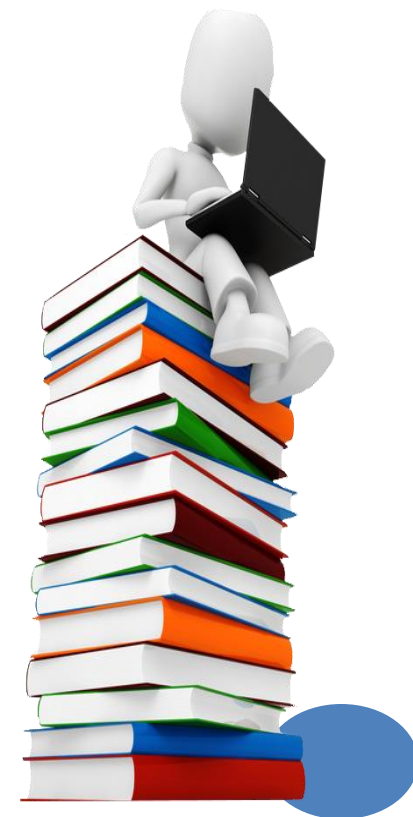

ETAPELE CERCETĂRII

- Informarea generală asupra temei de cercetare,
- identificarea surselor,
- accesul la ele,
- culegerea materialelor bibliografice,
- adnotarea superficială și ordonarea lor.

Metoda cercetării bibliografice înseamnă activitatea de selectare a surselor de informare, utilizând instrumente bibliografice: cataloage electronice și tradiționale, bibliografii, baze de date, site-uri etc.

CERCETĂTORUL - BENEFICIARUL UNUI SISTEM DE INFORMAȚII

Cercetătorul universitar contemporan beneficiază de un sistem variat de instrumente bibliografice puse la dispoziție de Biblioteca Științifică USARB :

- ❑ **Catalogul electronic BȘ USARB,**

accesibil din incinta Bibliotecii precum și de la distanță de pe pagina web a Bibliotecii www.libruniv.usarb.md, care este integrat în **LibUniv Catalog** unde căutarea informației este asigurată prompt în 7 cataloage ale bibliotecilor universităților din RM;

- ❑ **ORAUSARB (Arhiva instituțională digitală)** <http://dspace.usarb.md:8080/jspui/> full-textele lucrărilor cadrelor didactice și ale bibliotecarilor universitari: cursuri, prelegeri, culegeri de exerciții, curriculumuri;
- ❑ **Revistele științifice elaborate de universitarii bălțeni** (full-texte) disponibile on-line;
- ❑ **Catalogul achizițiilor recente** <http://libruniv.usarb.md>, începând cu anul 2006
- ❑ **Expoziții on-line:** achiziții recente / tematice
- ❑ **Blogul eIFL-OA Moldova** <http://oarm.blog2x2.net/> care facilitează accesul deschis la Informații și resurse științifice electronice (reviste, teze de doctorat) din Moldova.
- ❑ **Servicii de referințe electronice**
- ❑ **„Întreabă bibliotecarul”** - reprezintă un serviciu de bibliotecă pentru utilizatorii aflați la distanță accesat prin intermediul paginii web (<http://libruniv.usarb.md>).

DOCUMENTAREA

Cercetarea științifică nu poate fi realizată ocolind faza documentării.

Documentarea este o etapă necesară a cercetării științifice și are drept scop cunoașterea experienței științifice în domeniul supus investigației, în domeniile afiliate și în celelalte domenii de cunoaștere a realității.

Documentarea este un proces multilateral care conturează mijloacele necesare diseminării documentelor.

- ❑ Familiarizarea cu subiectul viitoarei cercetări
- ❑ Delimitarea domeniului tematic
- ❑ Perioada cronologică
- ❑ Spațiul geografic
- ❑ Limba în care sunt scrise documentele
- ❑ Tipul resurselor informaționale (pe orice suport) preconizate pentru cercetare (publicații oficiale, manuscrise, monografii, publicații în serii, lucrări de referințe, documente de muzică tipărită, documente grafice, standarde, brevete de invenții, colecții electronice: baze de date, publicații periodice electronice, documente digitale, fișiere informatice, site-uri...)

DOCUMENTAREA BIBLIOGRAFICĂ

Documentarea bibliografică este o componentă mai largă a procesului de documentare științifică. Ea are o importanță hotărâtoare în cercetarea științifică, deoarece ne dă posibilitatea ca, prin intermediul literaturii de specialitate, să cunoaștem ceea ce au scris alți oameni de știință din cele mai vechi timpuri până astăzi.

Documentarea bibliografică presupune:

- Precizarea clară a subiectului (temei) pentru care este căutată informația;
- Identificarea tipurilor de publicații ce conțin informația necesară;
- Alegerea celei mai eficiente metode de cercetare a surselor informaționale, care pot fi *directe* – publicații, diverse tipuri de documente ce informează nemijlocit asupra problemei urmărite, și *indirecte* – cataloage de bibliotecă, și edituri, bibliografii, mențiuni de lucrări apărute în textele unor cărți, articole sau periodice;
- Ținerea unei evidențe exacte și completarea documentelor utilizate într-un „dosar” al temei de cercetare.